

Protokoll fra møte i Hovedkomiteen i VKM Tirsdag 5. desember 2006 kl 1100-1730

Fra Hovedkomiteen:

Åshild Krogdahl (møteleder), Bjørn Næss, Hilde Kruse, Erik Dybing, Knut Berdal (stedfortreder for Ingolf Nes), Jan Alexander, Margaretha Haugen, Wenche Farstad, Leif Sundheim, Lene Frost Andersen, Judith Narvhus

Forfall

Anne-Katrine Haldorsen, Janneche Utne Skåre, Georg Kapperud, Øyvind Lie, Ingolf Nes

Fra sekretariatet til VKM:

Kirstin Færden, Bente Mangschou, Tor Øystein Fotland, Elin Thingnæs, Marie Louise Wiborg og Beate Furuto Folgerø (ref.)

Andre

Trine Husøy (Faggruppe 4, *ad hoc*-gruppen for sukker/søtstoff)

Eivor Bremer Nebben og Ellen Hov Aanæs (Statskonsult)

Ingvild Tømmerberg (Mattilsynet)

Sak 30/06 Konstituering av møtet (habilitet, protokoll, oppfølgingssaker)

Det var ingen kommentarer til innkallingen. Ingen av medlemmene meldte seg inhabile til noen av sakene på dagsordenen.

Oppfølging av saker fra forrige møte:

Oppdatert risikovurdering på aviær influensa, del 1 Del 1 ble levert til Mattilsynet innen fristen 1. oktober, del 2 skal leveres innen 15. januar.

Vedtak:

Dagsorden godkjennes.

Sak 31/06 Organisasjonsgjennomgang av VKM

Statskonsult ved Eivor Bremer Nebben og Ellen Hov Aanæs presenterte rapporten. Kirstin Færden ga en kort redegjørelse for sekretariatets forslag til oppfølging av konklusjonene i rapporten.

Åshild Krogdahl inviterte medlemmene av Hovedkomiteen til å gi sine kommentarer til hvilke konsekvenser rapporten vil få for utnevning av ny VKM.

Vedtak:

Hovedkomiteen anbefaler:

- at nåværende Faggruppe 2 (faggruppen for Plantehelse, plantevernmidler og rester av plantevernmidler) deles i en faggruppe for plantevernmidler og rester av

plantevernmidler og en faggruppe for plantehelse, og at mandat og bemanning i sekretariatet justeres tilsvarende

- justering av fagområde og mandat for FG6 med føring om at saker med fôr i fokus som hovedregel skal forankres i FG6
- at VKMs mandat justeres vedrørende hvilke oppgaver som skal prioriteres
- at sekretariatet arbeider videre for å bedre dialogen med Mattilsynet for å bedre bestillingene av risikovurderingen og sørge for riktig bruk av VKM innen alle relevante områder
- en kartlegging av hvordan faggruppens ambisjonsnivå stemmer med sekretariatets og eventuelt med en nødvendig oppfølging
- oppfølging av Statskonsults anbefaling om at departementene må gi klarere retningslinjer for hvordan forvaltningsstøtteinstitusjonene skal betjene VKM

Hovedkomiteen ber sekretariatet så snart som mulig utforme et brev til departementet der Hovedkomiteens anbefaling presenteres og begrunnes.

Brevet sirkuleres elektronisk til Hovedkomiteens medlemmer med kort tilbakemeldingsfrist.

Sak 12/06 Helsemessige konsekvenser ved bruk av sukker/søtstoff i leskedrikker

Leder av *ad hoc*-gruppen Lene Frost Andersen presenterte utkastet til rapport.

Hovedkomiteen hadde en grundig gjennomgang av utkastet og kom med spørsmål og forbedringsforslag til *ad hoc*-gruppen.

Vedtak:

Ad hoc-gruppen gis i oppdrag å ta inn kommentarer fra Hovedkomiteen og ferdigstille teksten innen 20. januar.

Rapporten sendes så på en avsluttende elektronisk høring til Hovedkomiteen med frist til 1. februar.

Sak 32/06 Valg av kostholdsundersøkelsesmetode ved ny Norkost-undersøkelse – innspill fra VKM

Åshild Krogdahl la frem saken.

Innspill fra Hovedkomiteen

- Setningen ”men brand names inngår ikke...” slettes fra konklusjonen.
- Det ble påpekt at ”Market basket” er en vanskelig metode.
- Ordet ”miljøgifter” bør erstattes med ”fremmedstoffer” i tredje prikkpunkt i konklusjonen.
- Setningen som begynner med ”og Mattilsynet må vurdere hvor stort utvalget...” endres til ”det forutsettes at utvalget blir tilstrekkelig stort for å få...”

Vedtak:

Hovedkomiteen sier seg enig i at brevet kan oversendes Mattilsynet med de endringer som fremkommer i møtet.

Sak 11/06 Bruk av Threshold of Toxicological Concern (TTC)-prinsippet ved risikovurdering av kjemikalier i VKMs arbeid

Åshild Krogdahl la frem saken.

Innspill fra Hovedkomiteen

- Det ble bemerket at bruk av TTC ikke er aktuelt for vurderingene i faggruppe 2.
- Ressurssituasjonen i VKM vil ikke begrense bruken av TTC-prinsippet i VKMs arbeid.
- Det blir for spesifikt å ta inn kompetanse på TTC i søknadsskjemaet til VKM.

Vedtak:

Hovedkomiteen gir sin tilslutning til at TTC-prinsippet tas i bruk i risikovurderinger i de faggruppene der dette er relevant, og i tråd med de begrensningene som ILSI Europe Expert Group har vurdert som fornuftig bruk av dette prinsippet.

Det presiseres også at TTC-prinsippet er ment for risikovurderinger der det foreligger mangelfull toksikologisk informasjon og at det ikke skal brukes der det foreligger nok toksikologiske data til å gjøre en kjemikalie-spesifikk risikovurdering, eller der regelverket krever fremskaffelse av slike data.

VKM bør holde seg orientert om den videre utviklingen og bruken av TTC-prinsippet.

Sak 33/06 Årsplan for VKM 2007

Kirstin Færden presenterte sekretariatets forslag til årsplan for VKM 2007.

Innspill fra Hovedkomiteen

- Det ble etterlyst at planen bør inneholde at sekretariatet skal ha kontakt med forvaltningsstøtteinstitusjonene.
- Planen bør inneholde en oppfølging av punktene i organisasjonsgjennomgangen.
- Punkt 1 under Hovedmål 1 endres da komiteen ikke har mulighet til å "påse" at kompetansen er tilstrekkelig.

Vedtak:

Hovedkomiteen gir sin tilslutning til forslaget til årsplan med de endringer som fremkommer under møtet.

Sak 34/06 Ernæringsmessige aspekter ved vurderinger i Faggruppe 7

Leder av Faggruppe 7, Margaretha Haugen, la frem saken. Hun foreslo at man kan vurdere å ta hensyn til denne problemstillingen når ny faggruppe 7 skal settes sammen.

Innspill fra Hovedkomiteen

- VKM inviterer Nasjonalt råd for ernæring til å ha en felles diskusjon om dette temaet.
- Fôr-gruppen bør også ha en diskusjon rundt denne problemstillingen når det gjelder dyr.

Vedtak:

Hovedkomiteen ber Sekretariatet ta ansvar for at det arrangerer et møte om dette temaet i et bredt perspektiv der representanter fra VKM, HOD, Mattilsynet, bransjen og Nasjonalt råd for ernæring er til stede.

Sak 04/06 Utvikling av generelle eksponeringsmodell-verktøy

Leder av *ad hoc*-gruppen, Margaretha Haugen, la frem saken.

Innspill fra Hovedkomiteen

- Det ble nevnt at Universitetene og Høyskolene i tillegg til forvaltningsstøtteinstitusjonene også har et ansvar for å utvikle denne kompetansen
- Det ble også nevnt at kompetansen kan være lettere tilgjengelig for VKM hvis den finnes i forvaltningsstøtteinstitusjonene
- Sekretariatet til VKM bør bygge opp kompetanse på dette området
- Punkt 1 endres til: Forvaltningsstøtteinstitusjonene bør ha spisskompetanse på probabilistisk modellering innen mattrygghetsområdet
- Under pkt 3 bør "Risikovurdering" skiftes ut med "probabilistisk modellering til bruk i risikovurdering" og resten av setningen strykes.

Vedtak:

Hovedkomiteen mener at forvaltningsstøtteinstitusjonene bør ha kompetanse på probabilistiske modellering for risikovurderinger.

Sak 22/06 Samvirkende toksiske effekter av stoffer i blanding

Jan Alexander orienterte kort om hva som har skjedd i saken hittil: Det er utarbeidet internasjonale vurderinger på dette området og Mattilsynet har bedt VKM gå igjennom disse og vurdere om det er nye data som bør tas inn.

Innspill fra Hovedkomiteen

- Faggruppe 8 ba om å få følge arbeidet siden dette også er viktig på dyrehelseområdet
- Dokumentet fra VKM bør inneholde en kritisk gjennomgang av påstanden om at addisjon av doser under nulleffektsnivået kan gi en effekt.
- Det ble påpekt at utkastet er et godt utgangspunkt for videre arbeid

Vedtak:

Hovedkomiteen ber Sekretariatet sørge for at alle faggruppene blir forespurt om de ønsker å delta i en *ad hoc*-gruppe. *Ad hoc*-gruppen bør holde sitt første møte i forkant av det neste møtet i Hovedkomiteen.

Orienteringen tas for øvrig til etterretning. Disposisjonen for arbeidet legges ved protokollen.

Sak 35/06 Orientering om arbeidet i faggruppene

Faggruppe 1:

Ingen møter i faggruppen siden forrige møte i HK. For tiden jobber gruppen med en vurdering på *E. coli* som startet som en selvinitiert sak men hvor det nå har kommet en bestilling fra Mattilsynet. Faggruppen har laget en liste over saker som de ønsker å sette i gang, en av disse sakene er i gang; "Risikovurdering: Import og spredning av tarmpatogene bakterier i krydder".

Faggruppe 2:

Siden forrige møte har tre godkjenningssaker på plantevernmidler vært under arbeid har, hvorav to er avsluttet. På området plantehelse er det en risikovurdering i arbeid på plantesykdommen pærebrann. Faggruppen har også arbeidet med to hastesaker for Mattilsynet. Sakene har omhandlet risiko for akutte helseeffekter ved konsum av hhv epler og bønner inneholdende rester av plantevernmidlet dimetoat.

Faggruppe 3:

Siden forrige møte i Hovedkomiteen har faggruppen avsluttet behandlingen av fire saker. To av sakene var produkt-vurderinger, en var en EFSA-konsultasjon på et "Guidance document" på temaet kryssing av GM-planter og en dialog med EFSA ang EFSA's respons på kommentarer fra medlemslandene. For tiden jobber gruppen med vurderinger av tre GMO'er og to saker som utredes av *ad hoc*-grupper: "Komparativ risikovurdering av genetisk endrede matplanter fremkommet ved ulike teknologier" (selvinitiert) og "Vurdering av "Rapport om sameksistens mellom genmodifiserte, konvensjonelle og økologiske vekster/kulturer under norske forhold"" Det ble bestemt at den selvinitierte saken skal høres i HK før den avsluttes.

Faggruppe 4:

Faggruppen har brukt mye tid på søtstoff-delen av sukker/søtstoff-vurderingen. Ellers arbeider gruppen med en vurdering på utlekking av ulike metaller fra keramikk. Arbeidet med to nye oppdrag knyttet til henholdsvis eksponeringsmodeller for emballasjemigranter og solkrem og UV-stråling er akkurat påbegynt og planlagt ferdig til sommeren 07.

Faggruppe 5:

Det er ikke avholdt møter i faggruppen siden forrige møte i Hovedkomiteen. For tiden arbeider faggruppen med vurderinger av dioksiner/PCB i torskelever, tributyl-tinn i skjell og Risiko ved grilling av kjøtt. Her omtales spesielt PAH og heterosykliske aminer. "Risikovurdering av avløpsslam brukt som gjødsel" utredes av en *ad hoc*-gruppe som hittil har hatt to møter. Vurderingen av SFTs rapport "Kartlegging av nye organiske miljøgifter i 2004" er nå avsluttet.

Faggruppe 6

Faggruppen var ikke representert på møtet.

Faggruppe 7

Har hatt 2 møter siden sist. Mesteparten av tiden er brukt til sukker/søtstoff-vurderingen. Vurdering av konjac-glukomannan er nå avsluttet. Faggruppen vurderer nå berikning av vitamin K2 i blant annet melkeprodukter. Faggruppen arbeider også med skjema for krav til dokumentasjon ved vurdering av ulike typer ny mat.

Faggruppe 8

Ingen møter i faggruppen siden forrige møte i HK. Flere medlemmer sitter i *ad hoc*-gruppen som utreder risiko for smittespredning av infeksiøs lakseanemi (ILA). Faggruppen ønsker å selvinitiere en sak på "Blue tongue". Ellers ønsker gruppen å avslutte sine saker før ny komité oppnevnes.

Vedtak:

Orienteringene tas til etterretning.

Det ble bedt om at GMO-gruppen kunne gi en orientering om noen av sine saker på neste møte i Hovedkomiteen.

Sak 36/06 Orientering fra VKMs deltagere i EFSAs paneler og nettverk

Erik Dybing, Scientific Committee:

Det ble orientert om arbeidet i en undergruppe av EFSAs scientific committee, "Transparency in risk assessment, scientific aspects". Erik Dybing leder denne gruppen. Vedlagt er en oversikt over undergruppens arbeid.

Erik er også deltager i en arbeidsgruppe som arbeider med forsøksdyr.

Spørsmålet om økonomiske konsekvenser er oversendt panelet for plantehelse som senere melder tilbake til Scientific Committee.

Jan Alexander, Panel on Contaminants in the Food Chain

Panelet har gjennomført en stor serie med vurderinger av "Undesirable compounds in animal feed" i forbindelse med at EU nå oppdaterer regelverk på dette området. Et annet spørsmål dreier seg om en konsekvens vurdering av en mulig endring av grenseverdier for aflatoksin i enkelte matvarer basert på analyseresultater fra matprøver. Det arbeides også med en vurdering av marine biotoksiner., Analysemetodene skal også vurderes.

Hilde Kruse, Panel on Biological Hazards

På det siste møtet var det stort fokus på TSE, med flere saker på dette området. SRM-materiale, kvantitativ vurdering av talg, BSE i fiskemel, geografiske vurderinger etc

Gjennomgang av mikrobiologiske kriterier i forbindelse med nye "Food safety objectives". Salmonella i kjøtt og bearbejdede produkter i hele EU. Selvinitiert sak på antibiotikaresistens.

Vedtak:

Orienteringene tas til etterretning.

Sak 37/06 Orientering fra sekretariatet

Status for oppnevning av ny komité

For å komme i mål til 1. april 2007 tas det sikte på å utlyse plasser i komiteen 15. desember med frist til 15. januar. Forslaget fra VKM oversendes til HOD 26. februar.

Møte i Advisory Forum 30. november

En sak på møtet: Samarbeid mellom EFSA og medlemslandene. 4 prioriterte områder: aktiv utveksling av informasjon, utveksling av metodikk for risikovurderinger, utvikling av ny og harmonisert metodikk, utvikling av risikokommunikasjon

Takk til VKM for innsatsen i 2006

Kirstin takket alle medlemmer for innsatsen i 2006. En spesiell takk ble rettet til Hilde Kruse som nå avslutter sitt arbeid for denne komiteen i og med at hun har søkt fritak for resten av perioden pga sitt arbeid for WHO i Roma.

Vedtak:

Orienteringen tas til etterretning.

Sak 38/06 Eventuelt

Ingen saker.